

НАПРЯМИ ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЙНИХ ЯВИЩ У КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНАХ В УКРАЇНІ

Ялоза О. – ст. 4 курсу, гр. Фвн-41

Науковий керівник – к.е.н., викладач Волошук Р. Є.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Одним з пріоритетних завдань діяльності Державної фіскальної служби України (далі – ДФС України) в умовах сьогодення є зниження рівня та подолання корупції в системі органів адміністрування податків. Для вирішення цієї проблеми необхідно реалізувати не тільки довгострокові стратегічні заходи, а й здійснювати термінові конкретні дії.

«Однією з найбільш вразливих сфер, корумпованість працівників якої є чи не найбільш збитковою для держави, є сфера оподаткування. Корупція в податкових органах спричиняє серйозні економічні наслідки, що мають деструктивний характер як для податкової служби, так і для держави в цілому», стверджувала О.М. Розума [1].

«Зловживання та корупція, які існували в минулі періоди, заважали як нормальному розвитку країни, так і безпосередньо процесу адміністрування податків. Для нас питання подолання корупції, яка існувала в службі в попередніх періодах, – одне з найгостріших та

пріоритетних. Це складний та комплексний процес і залучатися до нього має не тільки фіскальна служба, а й інші правоохоронні органи, законодавці та суспільство», наголосив Р. Насіров [2].

За 2015 рік було виявлено підрозділами ГУВБ ДФС у податковій сфері 294 кримінальних правопорушень, що на 79 порушень більше ніж у 2014 році, у податковій міліції за 2015 рік 51 кримінальних правопорушень, а у митній сфері 164 кримінальних правопорушень (рис.1).

Утворення нових антикорупційних інституцій зумовило останнім часом докорінні зміни національної системи запобігання та протидії корупції, що, у свою чергу, вимагає врахування цих обставин і в організації діяльності ДФС України, створення нових відомчих ефективних механізмів зниження рівня корупції, забезпечення умов для добросесної поведінки осіб, уповноважених на виконання функцій держави.

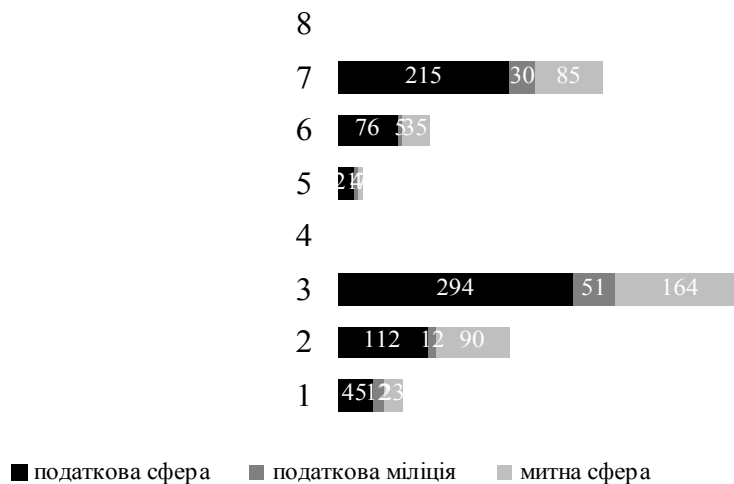

Рис. 1. Виявлення підрозділами ГУВБ ДФС кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності [3]

Основними антикорупційними заходами є [4]: проведення на постійній основі заняття з вивчення антикорупційного законодавства та доведення до відома підлеглих інформації про притягнення податківців до адміністративної або кримінальної відповідальності за скоєння корупційного правопорушення; проведення профілактичних бесід із підлеглими працівниками, під час яких слід попереджати їх про передбачену чинним законодавством України дисциплінарну, адміністративну та кримінальну відповідальність за допущені порушення; негайне інформування управління персоналу про випадки складання протоколів про корупційні правопорушення відносно підлеглих працівників, притягнення до адміністративної або кримінальної відповідальності, про виклики їх до органів прокуратури, внутрішніх справ та інших правоохоронних органів; в обов'язковому порядку вивчення морально-ділових якостей працівників, здійснення контролю та одержання інформації про

поведінку підлеглих як у службовий, так і в позаслужбовий час, виявлення та попередження корупційних ризиків у службовій діяльності; попередження керівників про персональну відповідальність за незаконні дії підлеглих; розглядання на виробничих нарадах питання щодо ефективності запобігання корупції, порушення трудової та службової дисципліни підлеглими; вжиття вичерпних заходів щодо недопущення будь-якої можливості виникнення конфлікту інтересів у підлеглих.

Підсумовуючи зазначене вище необхідно відмітити, що організаційно-правові заходи певною мірою забезпечили попередження та протидію корупції в органах ДФС. Разом з тим ця діяльність потребує подальшого вдосконалення, забезпечення комплексного поєднання профілактичних, попереджувальних та правових заходів, спрямованих як на безумовне дотримання норм чинного антикорупційного законодавства.

Література

1. Розум О. М. Історико-правовий аспект протидії корупції в податкових органах України / О. М. Розум // *Фінансове право*. – 2014. – № 3 (29). – С. 68–71.
2. Подолати корупцію в ДФС – одне з пріоритетних завдань [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=248653502.
3. Річний звіт ДФСУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/data/material/000/166/229980/Presentation1.pdf>.
4. Клімова С. М. Запобігання корупції в органах Державної фіскальної служби України / С. М. Клімова, М. О. Книженко // *Теорія та практика державного управління*. - 2014. - Вип. 4. - С. 49-56.

УДК 336.221:352(477)

РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ. ДОСВІД ПОЛЬЩІ

Войтенко І. – ст. 3 курсу, гр. 3Ф1

Науковий керівник – викладач Українець Н. В.

Вінницький технічний коледж

Сьогодні міжнародне співробітництво України та Польщі в різних напрямках є об'єктивною закономірністю і необхідністю в умовах сучасних економічних інтеграційних процесів. Розвинена економічна система всерйоз цікавить багатьох західних інвесторів, що робить польську економіку значущою і важливою для всього європейського ринку.

За останні роки податкова система мала значні зміни, спрямовані на забезпечення більшої чіткості та відповідності системам оподаткування країн Європейського Союзу. В даний час Польща має 13 видів податків. На відміну від України, в Польщі на законодавчому рівні не закріплено єдиного переліку податків і зборів, що входять до податкової системи країни. Джерелами доходів місцевих бюджетів є: надходження з податків і власних ресурсів; надходження зі зборів: гербового, торгового, місцевого, курортного, експлуатаційного, збору з власників собак, установлених на основі окремих норм трансферти: загальні, спеціальні, пасивний (сплачується найбагатшими гмінами, де надходження від місцевих податків більше за 15% середнього в країні).

Визначено що частина податків місцевого значення має повністю залишатись в громаді, де вони збираються – тобто на рівні гміни, а частина податків має розщеплюватись по всіх трьох рівнях місцевого самоврядування гміна – повіт – воєводство. Але навіть ті податки, які мають розщеплюватись, не повинні перераховуватись в державний бюджет для подальшого розподілу, а мають одразу залишатись на рівні гміни і повністю управлятись рішеннями ради гміни. Тобто, повна децентралізація.

Окремі гміни в Польщі, отримавши можливість вільно управляти власними коштами та місцевими податками, зробили ставку на розвиток підприємництва та інвестицій на своїй території. Хочеться відзначити, що рада гміни має право в більшості випадків зменшувати або взагалі тимчасово відмінити оподаткування по місцевим податкам. Наприклад, у випадку податку на дохід з підприємницької діяльності фізичних осіб рада може прийняти про його зменшення або повну тимчасову відміну. Такі рішення досить часто приймаються, коли рада гміни хоче активізувати розвиток підприємництва на території всієї гміни, або на окремих ділянках.

Польська влада часто йде на поступки підприємцям, дозволяючи оптимізувати податки. В Україні ж нажалі нові фірми практично не з'являються.

Аналіз існуючої ситуації в Республіці Польща показує, що цей шлях був абсолютно вірним, а ефективність вирішення місцевих проблем та ефективність використання коштів на їх вирішення через децентралізацію фінансів суттєво зросли. Регіональний розвиток у Польщі набув матеріального та фінансового змісту, зокрема через те, що було чітко розподілено доходи кожного рівня управління. Тенденція до децентралізації багатьох сфер життєдіяльності є характерною особливістю сучасного світу. Цей об'єктивний процес, відбувається і в Україні. Однак він потребує цілеспрямованого впливу з боку держави з метою усунення небажаних наслідків і запобігання ризиків.

Тож ознайомившись з досвідом цієї зарубіжної країни, хочеться зробити наступні висновки, які можна використовувати в Україні:

- передусім держава має забезпечити фінансовими ресурсами органи місцевого самоврядування, яких вони за нинішніх умов не мають;
- необхідно розширити можливості місцевого самоврядування у сфері оподаткування, створити умови для забезпечення гнучкості й різноманітності місцевих локальних систем;
- розробити і запровадити систему фінансового вирівнювання, яка
- передбачатиме процедури погодження з місцевим самоврядуванням у справі перерозподілу фінансових ресурсів;
- розробити нову систему трансфертів.

Чим більшими є відрахування в місцевий бюджет, тим більше можливостей у місцевих органів влади. За таких умов зміцнюється соціально-економічний потенціал регіону, який зумовлює в подальшому зростання податкових надходжень в місцеві бюджети.

Отже, на основі вищевикладеного можемо зробити висновок, що встановлення децентралізованого місцевого самоврядування в Польщі є тим зарубіжним позитивним досвідом, який можна використати в Україні. Але проблеми економічного розвитку регіонів в Україні не мають аналогів у світовому процесі через відмінний від